

Brazila

Esperantisto

(“O ESPERANTISTA BRASILEIRO”)
OFICIALA ORGANO DE
BRAZILA LIGO ESPERANTISTA

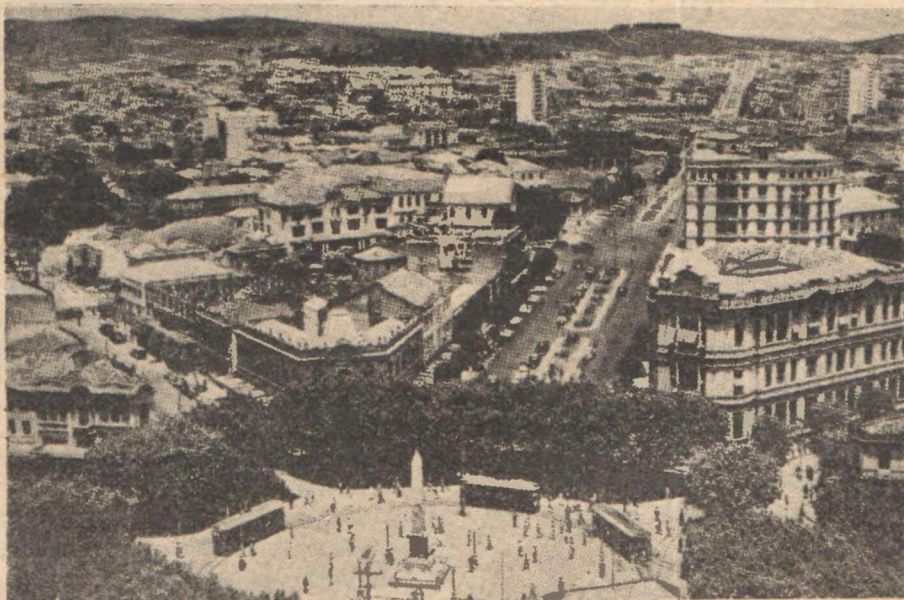
Societo de publika utileco, lau registara dekreto N. 4356, 26 Oktobro 1921

Direktoro: **A. CAETANO COUTINHO**

Respondeca redaktoro (redactor principal): D-ro Carlos Domingues

REDAKCIO — Praça da República, 54, 1º

Sidejo de la Brazila Societo de Geografio
RIO DE JANEIRO — BRAZILIO

BELO HORIZONTE — Urbo de la XII-a Brazila Kongreso de Esperanto —
Parta vidaĵo de la urbo. Sur la unua plano, Placo Sete de Setembro.

BRAZILA LIGO ESPERANTISTA

(LIGA ESPERANTISTA BRASILEIRA)

ESTRARO

Honora prez. — D-ro Everardo Backheuser
Prezidanto — D-ro Carlos Domingues
Viceprezidanto — S-ro Ismael Gomes Braga
Generala sek. — D-ro L. Porto Carreiro Neto
1ª sek. — D-ro Mário Ritter Nunes
2ª sek. — S-ro Francisco Ferreira da Costa
Filho
Kasisto — F-ino Irani Baggi de Araújo

GRUPOJ ALIĜINTAJ AL B. L. E.

- BRAZILA KLUBO ESPERANTO — (1906). Praça da República, 54. Rio de Janeiro, D.F. Tel.: 42-4357.
- CENTRO ESPERANTISTA DE SANTOS — (1931). Rua Baía, 57. Santos, São Paulo.
- GRUPO ESPERANTISTA DE BAÍA — (1936). Rua Bangala, 18. Salvador, Baía.
- S. PAULO ESPERANTA KLUBO — (1937). Caixa Postal 5888. São Paulo, São Paulo.
- PERNAMBUKA ESPERANTA ASOCIO — (1937). Rua Gomes Coutinho, 318. Recife, Pernambuco.
- ESPERANTA ASOCIO DE RIO GRANDE DO NORTE — (1940). Av. Duque de Caxias, 111. Natal, Rio Grande do Norte.
- GRUPO ESPERANTISTA DE LIMOEIRO DO NORTE — (1940). Caixa Postal 73. Limoeiro do Norte, Ceará.
- CENTRO ESPERANTISTA DE JUIZ DE FORA — (1940). Caixa postal 286. Juiz de Fora, Minas Gerais.
- CENTRO ESPERANTISTA GRANBERYENSE — (1940). "Instituto Granbery". Juiz de Fora, Minas Gerais.
- GRUPO ESPERANTISTA "FRANCISCO VALDOMIRO LORENZ" — (1940). Caixa postal 777. Santos, São Paulo.
- ESPERANTO RONDETO DE TORQUATO SEVERO — (1941). Vila Torquato Severo (D. Pedrito), Rio Grande do Sul.
- ASSOCIAÇÃO ESPERANTISTA DO RIO DE JANEIRO — (1942). Rua Juan Pablo Duarte, 19, 2.º and. (Caixa postal 3677). Rio de Janeiro, D.F.
- ESPERANTISTA KLUBO DE FLORIANÓPOLIS — (1943). Caixa postal 206. Florianópolis, Santa Catarina.
- PETROPOLISA ESPERANTA GRUPO — (1944). Avenida 15 de Novembro, 1005. Petrópolis, Rio de Janeiro.
- CLUBE ESPERANTISTA SÃO JORGE — (1944). Caixa postal 136. Juiz de Fora, Minas Gerais.
- ESPERANTO KLUBO "AZEREDO COUTINHO" — (1945). Caixa postal 801. Belo Horizonte, Minas Gerais.
- ESPERANTO KLUBO ZAMENHOF — (1945). Rua General Vitorino, 145. Porto Alegre, Rio Grande do Sul.
- PARANÁ ESPERANTA GRUPO — (1945). Rua 15 de Novembro, 384 (Caixa postal 588). Curitiba, Paraná.
- ESPERANTA GRUPO DE BARRA MANSA — (1945). Av. Domingos Mariano, 176. Barra Mansa, Rio de Janeiro.
- ESPERANTISTA SOCIETO DE PORTO ALEGRE — (1945). Caixa postal 1415. Porto Alegre, Rio Grande do Sul.
- VERDA STELO ESPERANTO-GRUPO — (1946). Av. 15 de Novembro, 336. Baturité, Ceará.
- SANKTA LUDOVIKO ESPERANTO-KLUBO — (1946). Rua Paula Duarte, 226. São Luís, Maranhão.
- KRISTANA ESPERANTO-KLUBO — (1946). Rua Tamoios, 440. Belo Horizonte, Minas Gerais.
- "UBERLANDIA" ESPERANTO-KLUBO — (1946). Caixa postal, 337. Uberlândia, Minas Gerais.
- GRUPO ESPERANTISTA "RABELO LEITE" — (1946). Rua Riachuelo, 601. Teresina, Piauí.
- GRUPO ESPERANTISTA "ODILON DE ARAUJO" — (1946). Rua Esperanto, 45. Pedro Velho, Rio Grande do Norte.
- GRUPO ESPERANTISTA "KULTURO" — (1946). Av. de Guarulhos, 115 (Penha). São Paulo, São Paulo.
- CENTRO ESPERANTISTA QUARAIENSE — (1946). Rua Duque de Caxias, 627. Quaraí, Rio Grande do Sul.
- "COUTO FERNANDES" ESPERANTO-KLUBO — (1946). Caixa postal 25. Cravinhos, São Paulo.
- GRUPO ESPERANTISTA DE BAURU — (1946). Trav. Leandro, 1.31. Bauru, São Paulo.
- GRUPO ESPERANTISTA "AMAZONAS VERDA STELO" — (1947). Rua dos Andradas, 76. Manaus, Amazonas.
- ESPERANTO-KLUBO ĉe KRISTANA ASOCIO DE JUNULOJ — (1947). Rua Araújo Porto Alegre, 36. Rio de Janeiro, D.F.
- ESPERANTO-RONDO DE OLARIA — (1947). Rua Leocádia Rego, 7 (Olaría). Rio de Janeiro, D.F.
- GRUPO ESPERANTISTA 3 DE OUTUBRO — (1947). Rua Osório de Almeida, 129. Juiz de Fora, Minas Gerais.
- TABAJARA ESPERANTO-KLUBO — (1947). Caixa postal 135. João Pessoa, Paraíba.
- CLUBE ESPERANTISTA DE NITERÓI — (1947). Caixa postal 10. Niterói, Rio de Janeiro.

BRAZILA ESPERANTISTO

OFICIALA ORGANO
de "BRAZILA LIGO ESPERANTISTA"

Direktoro: A. CAETANO COUTINHO
Respondeca redaktoro: CARLOS DOMINGUES

43-a Jaro

Numero 418 — 420

SENPAGA POR ANOJ DE
B. L. E.

Eksterlande: unu dolaro au
12 respondkuponoj

JANUARO-MARTO 1949

Administracio kaj redakcio
Praça da República, 54, 1º
Telefone: 42-4357

Rio de Janeiro — Brazilo

O XII Congresso Brasileiro de Esperanto

A partir de 1907, realizam-se no Brasil, de tempos a tempos, expressivos certames culturais com o nome de Congressos Brasileiros de Esperanto. O mais recente realizou-se na Capital de São Paulo, em Setembro de 1947, tendo-se ali proposto fosse o próximo reunido na linda Capital de Minas Gerais, em Setembro de 1949.

Nesses congressos reúnem-se homens progressistas e cultos de todas as latitudes do País, e até do estrangeiro, com o programa especial de trabalharem pelo desenvolvimento da língua auxiliar no Brasil e de elevar o conceito de nossa Pátria no mundo através do movimento esperantista.

Essas reuniões periódicas são convocadas pela Liga Esperantista Brasileira que, além dos esperantistas, convida igualmente autoridades e instituições culturais, que se fazem representar por ilustres delegações e que colaboram com os esperantistas sempre no sentido de elevar o conceito do movimento e de apresentar ao mundo os resultados já alcançados no País pelo Esperanto. Toda a imprensa esperantista do Planeta publica resumos dos relatórios desses congressos e recorda o que o Brasil, por seu Governo e povo, tem feito por essa grande idéia de compreensão internacional e progresso, como nação de alto nível cultural e de elevados sentimentos de humanidade.

O entusiasmo com que os esperantistas, as autoridades estaduais e municipais, bem assim o mundo cultural mineiro, já se vêm manifestando a favor do 12º Congresso Brasileiro de Esperanto, é garantia de que o próximo congresso será um dos mais eficientes e luzidos do País. Toda a Comissão Organizadora é constituída de elementos de escol da cultura mineira e de elevado prestígio social, tendo, em sua presidência, conspícuo homem de ciência e letras, que é o Desembargador Arnaldo Alencar de Araripe, uma das nossas mais brilhantes expressões culturais.

Os Governos do Estado e da Cidade já prometeram todo o seu apóio moral e material para maior brilho do certame. A jovem Capital mineira é uma das cidades mais sedutoras do Brasil pelo seu ameno clima, pela sua famosa beleza e por seu característico asseio; é uma cidade universitária, para onde afluem as maiores expressões científicas e culturais e a mocidade estudiosa de todo o grande Estado montanhês e de outros pontos do Brasil. Uma excelente rede de aviação, além de rodovias e ferrovias, liga Belo Horizonte a todas as localidades do País.

Das nações vizinhas já se anunciam caravanas de esperantistas, que virão visitar o Brasil para tomar parte no referido Congresso.

(Daŭrigas sur paĝo 8)

AL NIAJ LEGANTOJ

En Aprilo 1907 komencis esti publiki-gita «Brazila Revuo Esperantista». Ekde sia 5-a numero, de Aŭgusto 1907, ĝi fariĝis la oficiala organo de Brazila Ligo Esperantista, fondita la antaŭan monaton.

La 13-an numeron (n° 1 de la 2-a jaro) la revuo ŝanĝis sian nomon al «Brazila Esperantista». Tiun titolon ĝi konservis ĝis la numero aperinta en Decembro 1934.

Kvankam Brazila Ligo Esperantista daŭrigis senĉese laboradi por la propagando de Esperanto, pro pluraj, justaj kaŭzoj, la revuo povis reapari nur en Januaro 1938, sub la portugala nomo «O Brasil Esperantista» (Esperantista Brazilo).

Ĉar jam ne estas motivo por la uzado de tiu titolo, nia organo revenas al sia antaŭa nomo — «Brazila Esperantista», kaj ankaŭ al sia antaŭa formato.

Ni esperas ke niaj legantoj trovu tiujn modifojn tre plaĉe, kaj bonvolu nin helpi.

Aos nossos leitores

Em Abril de 1907 começou a ser publicada «Brazila Revuo Esperantista» (Revista Esperantista Brasileira). A contar do n° 5, de Agosto de 1907, tornou-se órgão oficial de Brazila Ligo Esperantista (Liga Esperantista Brasileira), fundada no mês anterior.

Com o n° 13 (n° 1 do 2° ano) a revista mudou seu nome para «Brazila Esperantista» (O Esperantista Brasileiro), conservando esse título até o número de Dezembro de 1934.

Conquanto Brazila Ligo Esperantista continuasse a trabalhar incessantemente pela propaganda do Esperanto, por várias, justas causas, a revista só pôde reaparecer em Janeiro de 1938, sob a denominação de «O Brasil Esperantista».

Não havendo mais razão para ser usado esse título, volta nosso órgão a ter seu nome anterior — «Brazila Esperantista», e a seu antigo formato.

Esperamos que a nossos leitores agrade essas modificações, e que eles nos auxiliem no trabalho.

Clube Esperantista de Niterói

O Clube Esperantista de Niterói, fundado no dia 10 de Setembro de 1947, entrou logo em atividade, enviando uma delegação ao XI Congresso Brasileiro de Esperanto, realizado na capital de São Paulo, no mesmo mês. Logo após, iniciou seu primeiro curso elementar da língua auxiliar, que se realizou no Colégio Bittencourt Silva, graças à boa acolhida do Prof. Bittencourt Silva, seu diretor.

A Diretoria do Clube comemorou festivamente a passagem do 1° aniversário de sua fundação.

Realizaram-se as solenidades no salão do Colégio Bittencourt Silva, na rua José Bonifácio n.º 134, onde se reúne o Clube às quartas feiras, às 20 horas.

A sessão foi aberta pelo presidente, Dr. Mario Ritter Nunes, que historiou o movimento esperantista em Niterói, a começar da fundação de um curso na Escola Normal, em 1906, dirigido pelo Prof. Everardo Backheuser, até o ressurgimento desse primeiro surto de propaganda, pelo atual grupo de novos batalhadores, entre eles as Sras. Balbina de Moraes, Edith Wehrs, Srs. Octávio Viana Peixoto, Cel. Ivan Madeira Coelho, Carlos de Moraes Castanheira e outros adeptos do Esperanto.

Falou, a seguir, o Prof. Octavio Viana Peixoto, secretário do Clube e dirigente do Curso, que fez a saudação aos alunos que terminaram o curso, e disse que se alegrava em ver um grupo de novos esperantistas conscientes, para levar aos ombros o movimento vitoriosamente renascido.

A oradora da turma, D. Ângela de Beauclair Moraes e Silva, em impecável Esperanto, teceu um hino aos novos batalhadores.

Seguiu-se a entrega dos certificados aos alunos que concluíram o curso elementar.

Depois houve significativa homenagem ao Prof. Bittencourt Silva, que foi saudado pelo Sr. Carlos Moraes Castanheira, e recebeu o diploma de sócio benemérito, o primeiro conferido pelo Clube. A exma. esposa do homenageado, D. Regina de Aguiar Bittencourt Silva, ofereceu D. Maria Coeli Costa Velho Castanheira rica corbelha de flores.

Seguiu-se uma hora de arte, em que tomaram parte as Srs. Berta Cudischewitch, Angeolina de Faria Petrópolis, Maria de Lourdes Gomes, e os Srs. Scylla Chaves e poeta sertanejo Zé da Luz, que apresentaram belos números de música, canto e poesia em Esperanto.

A Liga Esperantista Brasileira esteve representada pelo seu presidente, Dr. Carlos Domingues.

D-RO RAFAEL XAVIER

D-ro Rafael Xavier estas la aktuala Ĝenerala Sekretario de la Brazila Instituto de Geografio kaj Statistiko, unuanime elektita por tiu grava ofico de la membroj de la Centra Plenuma Komitato de la Nacia Konsilantaro de Statistiko.

Li estas ankaŭ direktoro de la Statistikoservo de la Produktado, de la Ministerio de Terkulturo; prezidanto de la Organiza Komitato de la Brazila Asocio de la Komunumoj; membro de la Nacia Konsilantaro de la Industrioj; membro de la Kredita Kaso de la Fiŝkaptado.

Fervora batalanto por la interesoj de la komunumoj, li dediĉas siajn plej bonajn energiojn al la laborado por la plivigliĝo de la brazilaj komunumoj, farante paroladojn tra la internlando, publikigante librojn kaj aliajn verkaĵojn pri la afero, kaj instigante pli grandan kaj praktikan helpon al la faradoj de la diversaj komunumoj.

En la Brazila Instituto de Geografio kaj Statistiko li brile daŭrigas la agadon de nia kara amiko D-ro Teixeira de Freitas, kaj tial Esperanto trovas en la bonvolemo kaj dinamismo de D-ro Rafael Xavier la plej fortan kaj sinceran apogon.

Esperanto para o professorado

O ano passado, em Malmö, o Komitato da Universala Esperanto-Asocio aprovou a resolução de recomendar-se a organização geral de cursos de Esperanto para o professorado, decisão que visa a unificar a propaganda internacional da nossa língua. Reconhece o Komitato que há muitos outros sectores, que poderiam ser escolhidos para essa acção comum. Mas, depois de minucioso estudo, decidiu-se por esse como primeiro campo de trabalho.

É, pois, essencialmente importante que cada associação faça os maiores esforços sistemáticos para alcançar resultados positivos. Em alguns países, como a Suécia e a Noruega, os trabalhos já estão sendo encaminhados satisfatoriamente.

Torna-se indispensável que os cursos se revistam de carácter oficial, e isso se pode conseguir por meio do Governo, da associação de professores, ou de uma universidade. Obtido o apoio de uma associação de professores, deve ser esta que convide o magistério para os cursos, embora os demais encargos fiquem com a associação esperantista.

Em virtude da constituição do ensino em nosso país e também da organização do movimento esperantista brasileiro, a maior parte da tarefa cabe às associações locais; a elas transmitimos com muito empenho a recomendação do Komitato e ficamos ao seu dispor para qualquer esclarecimento necessário.

Os resultados porventura conseguidos já serão comunicados durante o futuro XXXIV Congresso Universal de Esperanto.

XII-a BRAZILA KONGRESO DE ESPERANTO

Belo Horizonte — Minas Gerais

Unua cirkulero

Belo Horizonte, la 3lan de Oktobro 1948.

Estimata Samideano.

La Organiza Komitato de la XIIa. Brazila Kongreso de Esperanto, elektita en ĝenerala kunveno de la ĉi-tieaj esperantistoj, interkonsente kun la Brazila Ligo Esperantista, kun plej granda plezuro, prezentas al vi siajn salutojn kaj ĝoje anoncas la baldaŭan efektiviĝon de tiu grava kultura kunveno, kiun la juna ĉefurbo de l' Ŝtato Minas Gerais akceptos en Septembro 1949, de la 2ra. ĝis la 24a. por Kongresaj Laboroj, kaj de la 25a. ĝis la 28a. por festoj kaj ekskursoj.

Ĉiu esperantista kongreso aŭ konvencio, kiu okazas en Brazilo, — lando, kiu plej bone kaj plej varme alprenis la kreitaĵon de la genia Zamenhof, — estas konfirmo, ke ni, brazilanoj, konsistigas popolon dediĉitan al la grandaj idealoj kaj al la grandaj aferoj kapablaj starigi feliĉan homaron konscian pri si mem.

Jen kial ni faras ardan peton, kiam ni lokas la fundamentan ŝtonon de la *Dek-dua Brazila Kongreso de Esperanto*, por ke vi donu al tiu kunveno de bonvolo kaj espero vian valoran apogon, subtenante ĝin per ĉiuj manieroj, tiel ke ni tiru el ĝi la plej bonajn kaj plej praktikajn rezultatojn, profite de la nacia kaj internacia Esperanto-movadoj.

KONGRESAJ KOTIZOJ:

M	— Simpla membro	Cr\$	50,00
EG	— Esperantista grupo ..	»	100,00
KI	— Kontribuanta institucio	»	100,00
BM	— Bonfarinta membro ...	»	1.000,00

La monsendoj estos farataj per ĉekoj, poŝtmandatoj aŭ rekomenditaj leteroj al la *Kasisto de la Organiza Komitato, Poŝtkesto 801, Belo Horizonte, Ŝtato Minas Gerais,*

Brazilo, aŭ al la Kasisto de la Brazila Ligo Esperantista, Placo de la Respubliko 54 — Rio de Janeiro, Brazilo.

TEMARO.

La Kongreso ricevos tezojn pri la jenaj temoj:

1. Esperanto kaj kulturo.
2. Esperanto en la kadro de la vivaj lingvoj modernaj.
3. Uzo de Esperanto, kiel helpa lingvo, en sciencaj, kulturaj, sportaj aŭ religiaj institucioj, en iliaj interrilatoj kun tiuj de la fremdaj landoj.
4. Teknika vortaro en Esperanto.
5. Radio kaj Esperanto. Diskonigado de longaj ondoj; ĝia uzado, kiel propagandilo, por elsendoj en la eksterlandon, per mallongaj ondoj.
6. Enkonduko de Esperanto en la lernejoj.
7. Kooperativoj pri libroj kaj ĵurnaloj en Esp-o.
8. Esperanto, kiel helpa lingvo, en la komercaj kaj industriaj rilatoj kun aliaj popoloj.
9. Kompara studo de Esperanto kun aliaj idiomoj, artefaritaj aŭ naciaj.
10. Esperanto kaj turismo.
11. Esperantistaj kluboj kaj grupoj.
12. Publikigo de organoj de esperantistaj kluboj kaj grupoj.
13. Kiel organizi, sur alloga bazo, periodajn kunvenojn, en esperantistaj institucioj, por distro kaj studoj.
14. La nacia kaj tutmonda Esperanto-movadoj. Kaŭzoj de ilia malrapida progreso kaj rimedoj por plirapidigi ilin.
15. Preparado de Esperantaj profesoroj por la elementa kaj supera kursoj.
16. Kiel la kursoj de Esperanto devas esti kondukataj.

Oni nur akceptos tezojn laŭ la jenaj kondiĉoj:

- a) — ke ili estu dividitaj en tri partojn: klarigan, kritikan kaj konkludan;
- b) — ke ili estu verkitaj en Esperanto aŭ en portugala lingvo;

- c) — ke ili estu maŝine skribitaj sur unu sola flanko de papero en oficiala grando, kun interlinia spaco;
- d) — ke ili ampleksu minimume tri paĝojn, (estas libera ilia longeco);
- e) — ke estu senditaj tri ekzempleroj ĝis la tago de la prepara kunveno de 1° Kongreso, al la Organiza Komitato, Poŝtkesto 801, Belo Horizonte.

Krom la ĉefaj aferoj, supre diritaj, la interesatoj povos sendi tezojn, kiuj traktos pri iaj ajn temoj ĉi tie ne menciitaj, kondiĉe ke tiuj temoj estu neŭtralaj, ne atencu aŭ ofendu la moralon, la religiojn, instituciojn aŭ reĝimojn, kaj pritraktu aferojn koncernantajn al Esperanto kaj al la Esperanta movado.

Nepre kalkulante sur via aliĝo, kaj sur tiuj de viaj parencoj kaj amikoj, ni kunigas al ĉi tiu cirkulero kelkajn aliĝilojn por esti plenigitaj ne nur de militantaj esperantistoj, sed ankaŭ de simpatiantaj al la afero, por kiu ni forte laboras.

Ni prezentas niajn antaŭajn dankojn por ĉio, kion vi faros por la *XIIa. Brazila Kongreso de Esperanto*, kaj profitas la okazon por certigi al vi nian estimon kaj veran simpatian.

Elkore viaj

ORGANIZA KOMITATO:

Honora Prezidanto — D-ro M. A. Teixeira de Freitas.

Prezidanto — Supera juĝisto D-ro Arnaldo Alencar Araripe.

Vicprezidanto — D-ro Luís de Azeredo Coutinho.

Ĝenerala Sekretario — D-ro Wilson Veado.

Unua Sekretario — S-ro Manuel Rodrigues de Carvalho.

Dua Sekretario — S-ro A. Afonso Costa.

Tria Sekretario — F-ino Maria Lígia A. Nogueira.

Kasisto — S-ro Misael Alves Mendes.

Helpkasisto — D-ro José de Barros Moreira.

Gramatiquices

MANACÁ — Deseja o amigo saber qual o equivalente, em Esperanto, da palavra «procelária», que o «samideano» dá como o «nome duma ave marinha». Infelizmente não podemos satisfazê-lo, por ainda não se ter decidido sobre o termo justo em questão. Nos dicionários, de que dispomos, encontramos, ora *procelario*, ora *petrelo* («petrel» é o nome inglês). O nome científico desse gênero de aves é *Procellaria pelagica*. Em Esperanto parece que o mais aceitável seja, por isto, *procelario*, vocábulo, além do mais, endossado pelo respeitável Verax.

Quanto ao equivalente de «ensaio», na literatura, também nada temos firmado. Os iniciadores dos ensaios literários foram os ingleses, que lhe dão o nome de «essay»; entretanto, os próprios dicionários de Fulcher & Long, Rhodes e Millidge não satisfazem, pois consignam a palavra *traktato*, que, pensamos, não devera ser adotada, por dois motivos: 1°, se é a forma substantiva do participio «traktata» do verbo «trakti», é mal escolhido, porque, de regra, a terminação «o» dos participios (tanto na voz ativa, quanto na passiva) é, por assim dizer, privilégio de pessoas: «esperanto, farinto, Savonto, amato, vundito, juĝoto»; «estanto», «estinto» e «estonto», para os tempos, são de evitar, devendo acrescentar-se o sufixo «ec»; 2°, se tem a raiz «traktat», o substantivo «traktato», não oficial, corresponde ao português «tratado», que nada tem com «ensaio», sendo-lhe mesmo antônimo. Se bem nos lembramos, já vimos algures o vocábulo *eseo*, nessa acepção, mas o que podemos asseverar é que não está oficializado. Como sugestão, alvitramos *studeto* e *prova studo*; talvez *skizo* servisse, pois o «ensaio» é uma obra (embora de tipo especial) que trata dum assunto sem pormenores. Contudo, sendo o «ensaio» um gênero de literatura definido, mereceria um vocábulo específico: *eseo* ou *esajo*, não ficaria mal.

Como termo de Física e de Química, podemos empregar, simplesmente, *provo*. O

(Daŭrigo de paĝo 3)

A Comissão Organizadora já cogitou de dividir os trabalhos das excursões e festas do Congresso, de tal modo que às pessoas que disponham de menos tempo será dado tomarem parte apenas no que mais lhes interesse — trabalhos ou festas e excursões — sem necessidade de passarem uma semana inteira fora de suas ocupações.

Noutro lugar dêste número, damos o temário que será tratado no Congresso. Em nosso próximo número trataremos mais pormenorizadamente do programa e dos preparativos para o certame.

XI Congresso Brasileiro de Esperanto

BALANÇO

Receita		Cr\$
Quotas		
368 Membros Contribuintes		11.041,80
15 Instituições Contribuintes ..		1.500,00
3 Membros Benfeitores		3.030,00
22 Grupos Esperantistas		2.200,00
57 Gratuitos		—
		<hr/>
		17.771,80

Despesa

	Cr\$
Festa de Arte na APISP	530,00
Decorações e Bandeiras	530,00
Excursão a Campinas	1.832,00
Excursão a Santos	1.151,50
Exposição	1.137,00
Fotografias	170,00
Clichês	514,20
"Cocktails"	867,00
Gazeta do Congresso	1.280,00
Aluguer do local do Congresso ..	1.953,20
Aluguer do salão para a Sessão de Encerramento	450,00
Diversos serviços	2.050,00
Selos e telegramas	690,50
Impressos	2.780,00
Diversas despesas	1.836,40
	<hr/>
	17.771,80

São Paulo, 20 de Agosto de 1948.

Oswaldo Leite de Moraes
Secretário-Geral

Azália Machado Dias
Tesoureira

POETO

OTONIEL DE MENEZES

*Li for de l'vivo pasas sur la tero,
farante versojn, ŝanĝante en florojn
eĉ plej mallumajn faktojn kaj kolorojn,
viditajn ja de Dante en l'infero.*

*Fruŝt'lia memorigas la dolorojn
Pasintajn post l'unua ĝoj-apero,
kaj la pasia marko de l'sufero,
melankoli', forglutas liajn horojn.*

*Ĉu li suferas? Kantu li la belon.
Li, arbo-sfinks' ĉe l' kruda homarbaro,
el marĉ' levigás, tuŝas la ĉielon.*

*Li al malfeliĉuloj florojn donas,
sed de la fruktoj en la pulp-amaro
venenon de l'radikoj li deponas.*

Esperantigis Francisco V. Lorenz.

AL LA AKVO

Akvo, vi havas nek guston, nek koloron, nek odoron; oni ne povas difini vin, oni gustumas vin, ne konante vin. Vi ne estas necesa al la vivo: vi estas la vivo. Vi sorbigas al ni plezuron neklarigeblan per la sentoj. Kun vi eniras en ni ĉiuj povoj, kiujn ni rezignis. Dank'al vi, ekfluas en ni ĉiuj elsekiĝintaj fontoj de nia koro.

Vi estas la plej granda riĉeco en la mondo, kaj vi estas ankaŭ la plej delikata, vi, tiel pura en la ventro de la tero. Oni povas morti sur fonto de magnezia akvo. Oni povas morti je du paŝoj de lago el sala akvo. Oni povas morti malgraŭ du litroj da roso, kiuj retenas en si kelkajn salojn. Vi konsentas pri nenia mikrado, vi toleras nenian falson, vi estas ofendiĝema dio...

Sed vi verŝas en ni feliĉon senlime simplan.

El «Terre des hommes» de Saint-Exupéry.

(«Kompreni», Okt. 1946, trad. F-ino Carré.)

BRAZILA KRONIKO

RIO DE JANEIRO — Associação Esperantista do Rio de Janeiro, post baloto okazinta la 28-an de Decembro, havas la nunan estraron: Prez. D-ro Braz Cosenza; Gen. Sekretario, S-ro Paulo de Oliveira Ludka; 1-a Sekretario, S-ro Octaviano da Silva Lopes; 2-a Sekretario, S-ro Antônio Saraiva Varão; Kasisto, S-ro Oswaldo Rodrigues; Helpkasisto, F-ino Elza Travassos de Paiva; Bibliotekisto, S-ro José Cosenza.

SANTA CATARINA — Je la 29-a de Decembro okazis elekto de la nova estraro de Esperantista Klubo de Florianópolis: Prezidanto, F-ino Aurea E. Bauer; Sekretario, S-ro Giovanni P. Faraco; Kasisto, S-ro José Luiz Sobierajski; Estro de Kultura Departemento, S-ro Osvaldo Melo Filho.

SÃO PAULO — *Santos* — La Grupo Esperantista «Francisco Valdomiro Lorenz», kune kun Centro de Irradiação Mental Tattwa Paulino Penin de Campos, memoriĝis la 89-an datrevenon de la naskiĝo de D-ro L. L. Zamenhof. Nia samideano Lauro J. Costa paroladis en la Kunveno pri la personeco, vivo kaj verko de nia Majstro.

La 4-an de Februaro komenciĝis nova kurso de Esperanto en la sidejo de la Grupo, sub la direkto de S-ro Mauricio Foschi.

RIO GRANDE DO SUL — *Porto Alegre* — «Idade Nova» (Nova Aĝo), monata revuo sub la direkto de Juventude Universitária Católica (Katolika Universitata Junularo), daŭrigas enhavi en ĉiuj numeroj legindan sekcion pri Esperanto, bone redaktitan de nia samideano Ivo Sanguinetti.

MINAS GERAIS — *Belo Horizonte* — La 24-an de Februaro okazis ĝenerala kunsido eksterordinara de «Esperanto-Klubo Azere-do Coutinho».

Oni aprobis la ŝanĝon de la nomo de la Klubo al «Sociedade Mineira de Esperanto» («Esperanto Societo de Minas Gerais»), kun la intenco kiam eble plej disvastigi la movadon en aliajn angulojn de la ŝtato.

En la sama kunsido oni elektis la novan estraron: Prezidanto, Juĝisto D-ro Carlos Rezende; Ĝenerala Sekretario, S-ro Manoel

Rodrigues de Carvalho; 1-a Sekretario, D-ro Pery de Castro; 2-a Sekretario, F-ino Waldir Rolim; Kasisto, S-ro Wander Manoel Moreira.

Sidejo: Strato Carijós, 218, 2-a etaĝo, ĉambro 26. Korespondadreso: Poŝtkesto 801, Belo Horizonte.

Laŭ la artikolo 6 de la Statuto de Brazila Ligo Esperantista, la Societo sendis sian novan Statuton al B.L.E., por la necesa aprobo haj posta leĝa registro.

Hanibalo kaj Antioko

AULO GELIO

(El Selecta Latini Sermonis Exemplaria)

En la libroj de antikvaj memoraĵoj estas skribite ke la kartagano Hanibalo spritege faris mokaĵon al la reĝo Antioko. Tiu mokaĵo fariĝis jene: Montris al li Antioko sur kampo la eksterordinare grandegajn trupojn, kiujn li pretigis por batali kontraŭ la Romana Popolo; kaj la armeon rebrilantan je oraj kaj arĝentaj ornamaĵoj li igis parade marŝi. Ankaŭ li prezentis militĉarojn kun falĉiloj, elefantojn kun turoj kaj la kavalerion brilegantanta je enbuŝaĵoj, ĉabrakoj, ĉirkaŭkoloj kaj kaprimenaroj. Tiam la reĝo gloriĝante pri la rigardado de tiel granda kaj ornamita armeo, sin turnis al Hanibalo kaj ekdiris:

— Ĉu vi opinias ke mi povos militi kaj vi kredas ke ĉio ĉi tio estos sufiĉa al la Romanoj?

Mokante la malfervoron kaj la nemilitemon de liaj militistoj, tiel multekoste armitaj, la Kartagano tuj respondis:

— Klare estos sufiĉa. Mi kredas ke ĉio ĉi tio estos sufiĉa al la Romanoj, kvankam ili estas tre avidemaj.

Nenio nepre povus esti dirita nek tiel sprite nek tiel akre. La reĝo demandis pri la potenco de sia armeo kaj pri ĝia estimota komparado kun tiu de la Romanoj, Hanibalo respondis pri la militkaptaĵo.

Tradukis F. F. Costa Filho.

O Esperanto no Estrangeiro

ALEMANHA — Recomeçou sua publicação, em Hannover, "La estonto esperantista", órgão oficial da Junulara Sekcio de Germana Esperanto-Asocio.

AUSTRIA — O Museu Internacional de Esperanto, fundado em 1928, em Viena, solicita a remessa de todo material em e sobre Esperanto — livros, brochuras, prospectos, cartazes, revistas e jornais, guias, fôlhas volantes, insignias de congressos. Remeter ao diretor-fundador Hugo Steiner, Internacia Esperanto-Muzeo, Wien, 1. Hofburg, Reichskanzlertrakt.

Em Linz realizou-se, de 12 a 15 de Agosto, o 2º Congresso Austríaco de Esperanto, depois da guerra.

Tomaram parte cêrca de 300 esperantistas, entre os quais alguns ingleses, holandeses e alemães.

BULGÁRIA — O 31º Congresso Búlgaro de Esperanto, realizado de 21 a 23 de Agosto em Jambol, foi muito bem organizado, e terá grande significação para o movimento esperantista na Bulgária.

CHECOSLOVAQUIA — Em Svit, após o Tutslovaka Esperanto-Kongreso, em Agosto, houve a Semana Cultural Esperantista. Foi editada uma série de vistas de Svit e Tatra, a mais alta cadeia de montanhas dos Cárpatos, com seu ponto culminante Gerlach (2.663 m.). Enderço: Stefan Toth, Eslováquia, Checoslováquia.

A Seção esperantista de ICCA (The International Correspondence Chess Association — Associação Internacional de Xadrez por Correspondência) tem organizado, desde Agosto de 1946, torneios por correspondência, para esperantistas enxadristas, em 19 países.

Agora prepara sua Olimpíada, que constará de um torneio entre diversos países, dando cada país seis jogadores de xadrez. O órgão oficial mensal "ICCA-Resume" traz em cada número uma seção esperantista, com artigos e informações, e prepara o vocabulário de termos de xadrez em Esperanto. Os interessados podem dirigir-se ao Dr. V. Faigl, Zlonice, Checoslováquia.

Efetuu-se em Košice, em Agosto, o 2º Tutslovaka Esperanta Kongreso, no qual tomaram parte mais de 300 delegados de várias partes da Checoslováquia. Foi um verdadeiro sucesso, o Congresso de Košice.

CHINA — Trecho de uma carta endereçada pelo jornalista chinês Zheng Sheng a TEJA, órgão

de Tutmonda Esperantista Journalista Asocio: "Durante oito anos de guerra libertadora da nação e dois anos de guerra civil, o movimento esperantista na China continua e desenvolve-se. Existem grupos esperantistas em Nankim, Chegto e Chunking."

ESTADOS UNIDOS DA AMÉRICA DO NORTE — Realizou-se em Toronto, capital da província canadense Ontario, o Congresso de EANA (Esperanto-Asocio de Nord-Ameriko). É o terceiro Congresso que se faz nessa cidade, sendo o 1.º em 1922 e o 2.º em 1934, e que reúne os esperantistas norte-americanos e canadenses.

Faleceu súbitamente, no dia 15 de Setembro, o professor Dr. Edwin L. Clarke, presidente da Esperanto-Asocio de Nord-Ameriko (E.A.N.A.).

Grande perda foi para o movimento esperantista o desaparecimento do eminente samideano, que tanto fez por nossa causa.

FRANÇA — *Le Havre e Bolbec* — Nestas cidades criou-se um movimento esperantista na Polícia, com cursos para o ensino da língua auxiliar Esperanto.

GUATEMALA — Segundo lemos em "American Esperantist", após a propaganda do Esperanto feita pelo Sr. Jules Bonge, pela imprensa local, fundou-se um grupo esperantista.

HOLANDA — Após os exames procedidos no curso oficial de Esperanto, foi encetado o segundo curso, com 25 estudantes policiais.

O diretor do Instituto Técnico de Arnhem considera o Esperanto de muita importância para a técnica e a ciência. Começaram a funcionar cursos para os 9.000 estudantes do Instituto, que assim terão possibilidade de corresponder com colegas de todo o mundo, ampliando seus conhecimentos.

HUNGRIA — *Budapest* — Reuniram-se, de 22 a 25 de Julho, os esperantistas do sudeste europeu, com a Unua Danubregiona Esperanto Konferenco. Inaugurou-a o Sr. Ivan Boldizsár, secretário de Estado dos Negócios Estrangeiros, que transmitiu aos delegados as saudações do governo húngaro e salientou em seu discurso o papel político que o movimento esperantista teve, no decorrer da guerra.

O Sr. Joseph Bognár, prefeito de Budapest, anunciou que o Esperanto será admitido, de ora em diante, como língua facultativa, em tôdas as escolas da Hungria, da Austria, Bulgária e Checoslováquia. Tomaram parte 256 pessoas, sendo 25 da Austria, 14 da Bulgária, 9 da Checoslováquia, 8 da Jugoslávia e 200 da Hungria.

Recente decreto do Ministério de Instrução Húngaro permite o ensino facultativo do Esperanto nas escolas, para alunos de 10 a 14 anos.

Existem atualmente na Hungria 13 ruas Esperanto e uma rua Zamenhof. Ruas Esperanto em Budapest, Eder-Ofalu, Gyongyos, Gyor, Komaron, Nagykoros, Pecs, Pestszentlorinc, Rayoscsaba, Satoraljanjhely, Saroksar, Vac e Zalaegerszeg. Rua Zamenhof em Rakoscsaba.

ITALIA — Sport Klimata Internacia Esperanta Centro, de Porto Cugnana, resolveu a compra de terrenos na costa nordeste da Sardenha, de clima ameno, ideal, para a construção de uma pequena cidade turística. A empresa venderá lotes a quem desejar, especialmente a esperantistas. Alguns samideanos já propuzeram dar à cidade o nome de — Zamenofas — A terminação “as” encontra-se em várias cidades sardenhas: Enas, Iglesias, Elmas, etc. A comissão provisória aceita conselhos e propostas. Endereço: Arturo Martellotta — êe Genio Civile — Sassari, Sardenha, Itália.

Realizou-se em Turim, de 19 a 21 de Novembro, o XX Congresso Nacional de Esperanto. Aceitou a presidência de honra o prefeito, Dr. Coggiola. Presidiu o Congresso o professor Canuto.

Enviaram saudações ao Congresso o Presidente da República, Luigi Einaudi, e o Ministro da Instrução.

Na Escola técnica da fábrica de automóveis FIAT, está sendo ensinado o Esperanto.

JUGOSLAVIA — Ficou verificado que 51 % dos membros do parlamento são favoráveis à introdução do Esperanto para as relações internacionais.

PORTUGAL — “Natura”, órgão oficial do movimento naturista português, trazia em cada número apreciada Seção de Esperanto. No n. 57, de Agosto-Setembro, inseriu uma nota, na qual a Direção da revista comunica que, com grande pesar, *por motivo de força maior*, fica temporariamente suspensa a Seção de Esperanto.

SUIÇA — “La Ponto”, de Julho-Agosto, noticia que faleceu, em Couvet, Jules Borel, velho e dedicado amigo do Esperanto. Esforçado pioneiro de nossa língua, na Alemanha foi o primeiro editor da revista “Germana Esperantisto”.

Durante muitos anos teve próspera empresa editora Moller & Borel, em Berlim, da qual saíram gramáticas, o grande dicionário de Esperanto de P. Christaller e a coleção, conhecida e apreciada, da “Internacia Esperanto-Biblioteko”.

Destruída em 1944, em consequência de bombardeio, a grande oficina tipográfica, que tinha 200 empregados, voltou Jules Borel para sua cidade natal, onde morreu.

Seu nome é inesquecível entre os esperantistas.

RECENZO

ZAMENHOF — INICIADOR DEL ESPERANTO, de A. López Luna. Ediciones Vertiente, Casilla Correio 2507, Buenos Aires, Argentino. 1 vol. 15 x 21 cm. 176 pág. Mendoj per la libroservo de B.L.E., preço Cr\$ 25,00.

En ĉi tiu bela volumo la Aŭtoro prezentas, en romana formo, la vivon kaj la verkon de L. L. Zamenhof al la hispanlingva mondo per klara, eleganta stilo, kiun portugallingvano tuj komprenas.

La Aŭtoro havas specialan talenton por verkado de biografiaj romanoj, ĉar tiu volumo jam estas la kvara, kiun li eldonis pri famaj homoj. La vivo de Zamenhof per si mem estas tre grava romano, kiun la argentina samideano lerte prezentas al ni kun vivaj koloroj; sed por pli tranĉa impresado, López Luna pasigas antaŭ niaj okuloj ankaŭ la kutimojn en la sklavigita Pollando, tiam subpremita de la cara registaro, kaj revidigas la persekutojn fare de poloj kaj rusoj kontraŭ la judoj, kiuj dum la juneco de Zamenhof vivis en efektive infera turmentado.

Ni en libera Ameriko, nenion komprenantaj pri naciaj kaj rasaj malamoj de la antikva mondo, apenaŭ povas kredi je la teruraĵoj, kiujn suferis la bonkora familio de Zamenhof, pro la krimo, ke ĝiaj membroj estis judodevenaj kaj civitanoj de konkerita lando. Sed la dolora vero estas, ke tiuj bonegaj homoj naskiĝis kaj vivis sub persekutado, kaj fine estis ekstermitaj per murdo en nia 20ª jarcento!

A. López Luna faras grandan servon al la homaro, eternigante en sia bonega libro kelkajn el tiuj tragedioj en Polujo.

Sub plej kruelaj suferoj, sed profunde konvinkita, ke iam la homoj komprenos unu

Membros de B. L. E. e U. E. A.

Damos abaixo a relação dos samideanos que já aderiram à Liga Esperantista Brasileira e, por intermédio desta, à Universal Esperanto-Asocio para o ano de 1949. Agradecemos essa cooperação — sem dúvida a mais eficaz para o êxito do nosso movimento — e manifestamos o nosso desejo e a nossa esperança de que nessa nominata, que continuaremos a publicar, não deixe de figurar nenhum esperantista do Brasil.

AMAZONAS — *Manaus*: Dr. Luís Américo Nunes de Melo, S. Augusto, Prof. Sebastião Gomes de Lima, MA, César Augusto, Milton T. Montenegro, AM, “Grupo Esperantista Amazonas Verda Stelo”.

MARANHÃO — *São Luís*: Dr. Francisco de Sales Montelo, MA.

PIAUI — *Teresina*: Almir de Sousa Fonseca, Maria Almeida de Carvalho, MA, Altiva Alves Rocha, MJ, “Grupo Esperantista Rabelo Leite”.

CEARÁ — *Limoeiro do Norte*: Dr. Deoclécio Lima Verde, Odilon Odílio da Silva, MA, Ari Santiago Lima Verde, Angelita Holanda Castro, Antônio Conrado de Sousa, José Guimarães Nunes, Luisa Costa Cunha, Meton Maia e Silva, Neli Holanda Assis, Olívia Lisete Freitas Silva, AM, “Grupo Esperantista de Limoeiro do Norte”.

RIO GRANDE DO NORTE — *Natal*: Apeles Lemos, Arlindo Castor de Lima, MJ, Aurino Suassuna, Pedro Machado de Matos, Raul Vidal Lemos, AM, “Associação Potiguar de Esperanto”.

PARAÍBA — *João Pessoa*: Dr. Manuel Tavares de Melo Cavalcanti Filho, MA, Cláudio Lemos, Renato Lemos Dinis, AM, “Tabajara Esperanto-Klubo”.

ALAGOAS — *Maceió*: Paulino Santiago, MA.

BAÍA — *Salvador*: Edgard Estrela, Hermes Pita, Dr. Jado Couto Maciel, Dr. Oriando Borges Baía, MA, Ernesto Alvarez, AM, “Grupo Esperantista da Baía”. *Santo Amaro da Purificação*: Osvaldo Celino Ribeiro, AM.

RIO DE JANEIRO — *Barra Mansa*: O. Augusto, MA. *Quissamã*: Beatriz Silva, AM.

SÃO PAULO — *São Paulo*: Osvaldo Leite de Moraes, AM, “S. Paulo Esperanta Klubo”; Artemisa de Araújo Miniero, José Domingues de Moraes, Vítor Miniero, MA, Jandira Loureiro Rodrigues, Mário Rodrigues Monteiro, MJ. *Americana*: Nerino Della Rosa, MA. *Araçuaçu*: Paulo Domingues de Assis, AM. *Bauru*: Ivone Costa Barbosa, José Graciano, José Rodrigues Cunha Junior, Leônidas Silva, Luís Bartolomeu, MA, “Grupo Esperantista de Bauru”. *Bebedouro*: Aníbal Magalhães Carvalho, MS. *Rio Claro*: Prof.

Elídio Taveiros, MJ. *Santos*: F. S. Almada, Lauro Jorge de Oliveira, Manuel Mendes de Queirós, Manuel Pontes Filho, Dr. Nelson Toledo Pisa, Rogério Santi, MA, Boris Coifman, Rafael de Lossio, MJ, Osvaldo Teixeira Coelho, AM, “Centro Esperantista de Santos”; Lauro J. Costa, MA, Alzira Machado Costa, Armindo Vaz Pereira da Silva, Gentil de Brito Lopes, José Augusto Henriques, José Vaz Pereira da Silva, Manuel Abdon José dos Santos, Maurício Foschi, Nilo Pinto da Silva, AM, “Grupo Esperantista F. V. Lorenz”. *Tanabi*: Sebastião Almeida Oliveira, MA.

PARANÁ — *Curitiba*: Augusto de Castro, Casemiro Sidlecki, MA, Hizo F. dos Santos, MJ, Oscar Oto Júnior, T-te Rivadávio Pereira de Moraes, Vanda Siedlecki, AM, “Paraná Esperanta Grupo”. *Foz do Iguacu*: Carlos Henrique Dionísio, MS.

SANTA CATARINA — *Lajes*: Petrônio Ramos Burger, MA. *São Bonifácio*: Prof. Francisco S. G. Schaden, AM.

RIO GRANDE DO SUL — *Porto Alegre*: Alberto Flores, Ari Zamora, Boris Eston, Ernani Dias Correia, Cel. Felisberto do Amaral Peixoto, Cap. Dr. José Correia de Barros, Pedro Emanuel Simon, Walter Rossi Steibel, Cel. Wanderley Francisco Gonçalves, MA, Alberto Sieber, Clecy Zamora, Darcy Zamora, AM, “Esperantista Societo de Porto Alegre”. *Bento Gonçalves*: Cap. Duílio Lena Berni, MA.

MINAS GERAIS — *Belo Horizonte*: Allan Kardeck Afonso Costa, Dilermando Feixeira, Helena Kiss, Helena Tinoco Pinto, Jarvis Vieira Campos, José Lins Albuquerque, José de Barros Moreira, Josefina Schembri, Lúcia de Azeredo Pena, Maria das Dores Teixeira, MA; Abílio Carvalho Campos, Diva Jaime Costa, Oscar Dias Vieira, AM, “Kristana Esperanto Klubo”; Aristóteles Juvenal de Faria Alvim, Lauro Timponi, MA. *Itajubá*: José Ernesto Coelho, Zilá Mazzoni, MA. *Juiz de Fora*: Benjamin Colucci, Clotilde Schönberger, Estevam Kalonay, Isaltino da Silveira Filho, Cap. Jorge Firmino de Sant’Ana, Nelson Nicolini, MA, Roberto Martins Viena, AM, “Centro Esperantista Granberriense”; Edmundo Vilani Cortes, José Alves Gonçalves, José Oliveira, Orville Derby A. Dutra, Paulo Lenz, AM, “Centro Esperantista de Juiz de Fora”. *Perdões*: Manuel Domingues de Sá Fortes, MA.

GOÍAS — *Catalão*: René Estevam Deckers, MA.

MATO GROSSO — *Campo Grande*: Onésimo da Costa e Faria, MA.

DISTRITO FEDERAL — A. Caetano Coutinho, A. Wantuil de Freitas, Dr. Carlos Domingues, Getúlio Soares de Araújo, Dr. J. A. Pinto do Carmo, José Moreira, MS; Antônio José Vaz, Armínio de Moraes, Carlos Braga,

Edith Wehrs, Francisco Ferreira da Costa Filho, Hélio Miranda, Irani Baggi de Araújo, Prof. Ismar Dias da Silva, Joaquim Mendes da Rocha, José Gomes Cavaco, Manuel Avezeza de Sousa, Manuel José de Sousa Dantas, Dr. Miguel Timponi, Nelson Ferreira Lobo, Octávio dos Santos Cardoso, Octávio Viana Peixoto, Paulo de Oliveira Ludka, Stênio Mascarenhas Maranhão, Valdemiro S. Rangel, MA; Henrik Kocher, Dr. Mário Ritter Nunes, MJ; Adyma Tebet Pinto do Carmo, Alexandre Krawczuk, António P. Teixeira de Freitas, Balbina de Moraes, Carlos Borromeu da Costa Leite, Carolina Vaz, Francisco Pinto Ferreira Filho, Iolanda de Araújo Costa, Ivan Madeira Coelho, Dr. Leonel Gonzaga da Fonseca, Maria do Amaral Malheiro, Maria de Lourdes Gomes, Maria da Luz Costa, Marta Cruz Gianini, Nandor Kocher, Rosa C. do Amaral Malheiro, Rosa Cruz Ferreira, Vitor Orlando V. de Araújo, AM, "Brazila Klubo Esperanto"; Luísa França Rodrigues, Manuel Barbosa de Melo, Osvaldo Rodrigues, MJ; Dr. Brás Cosenza, Daisy Leal Paixão Lucas, José Francisco Lima, Olivio Correia Pinto, Suely Alves da Costa, Vilma Presner, AM; "Associação Esperantista do Rio de Janeiro"; João Neves Piauí, MS; Dr. Alberto da Cruz Bonfim, Jozefo Joels, Raimundo Xavier de Menezes, MA; Marg. Champeaux, AM; "Esperanto-Klubo êe A.C.M."; Joaquim dos Santos Gonçalves, MJ; Dila dos Santos Gonçalves, Dinard José da Silva, Olavo Oberlaender, Sílvio Borges, AM; "Esperanto Rondo de Olaria"; Manuel Jorge Gaio, MS; Marino Rangel Brígido, Ricardo Lopes Gouveia, MJ, Érico Xavier de Menezes, Prof. Gustavo Viana, Mário Mamede Neves, Rosa Lifchitz, Ministro Rui Pinheiro Guimarães, MA; Roberto das Neves, AM.

Concurso Internacional de 1949

No concurso aberto pela Universala Esperanto-Asocio a quota do Brasil foi fixada em 2.000 pontos, o que nos coloca no 8.º lugar entre os países classificados para o certame. Da América só 5 países estão incluídos, na seguinte ordem: Estados Unidos, Brasil, Argentina, Canadá e Uruguai.

Concitamos os nossos sócios a que façam esforços para que o nosso país obtenha na classificação final um lugar honroso. Às associações reiteramos o nosso convite para que nos ajudem nesse prélio amigável, ganhando ao mesmo tempo o prémio instituído pela Liga Esperantista Brasileira para o concurso entre os grupos, de que temos dado notícia.

Brazila Klubo "Esperanto"

Os novos estatutos do Brazila Klubo «Esperanto» acham-se registrados no Registro Civil das Pessoas Jurídicas — cartório do oficial José Alves Linhares — sob número de ordem 801 no livro N.º A L e do Protocolo N.º 1.734 Livro N.º A 1, em data de 30 de Novembro de 1948, tendo sido publicados por extracto no «Diário Oficial» de 26 do mesmo mês e ano.

O B.K.E. foi fundado nesta capital em 29 de Junho de 1906, em sessão realizada no salão do jornal «O País», à qual compareceram as seguintes pessoas, cujos nomes de pioneiros são particularmente caros no nosso movimento: Everardo Backheuser, Francisco Várzea, Lauriano das Trinas, Alfredo Carlos de Macedo Gomes, Alberto Freire da Silva, José Leandro Braga Cavalcante, Alfredo João Bastos, Ed. Campos, Cândido Caetano Alves, Luís António Cunha Junior, Macedo Forjaz, Hernani da Mota Mendes, Oscar Nerval de Gouveia, Filgueiras Sampaio, Alfredo Veloso, Benjamin de Oliveira Junqueira, Raimundo Cantão, Alberto Couto Fernandes, José Couto Fernandes, Décio Lira da Silva, Heitor da Nóbrega Beltrão, Olegário Pereira de Azevedo, Francisco Furtado Reis, Ernesto Nielermeister, Honório Leal, Heitor Bracet, José Artur Boiteux, Artur Reis, Armínio de Moraes, Armando de Pinho, Aldemaro Pessôa, Otelo Reis, Nuno Baena, Alberto Grenhalgh Barreto, Maurício Helmold, Eduardo de Carvalho Piragibe, Luís Pereira Pinto Galvão, Metah Serra Negra.

Conta o B.K.E. entre as suas glórias não só a de ser a mais antiga associação esperantista existente no Brasil: ufana-se também de que os seus fundadores sobreviventes — já poucos infelizmente — continuam fiéis à causa, num magnífico exemplo de constância.

NASKIĜO

La 7-an de Januaro naskiĝis Maria Teresa, filino de nia estimata samideano D-ro Deoclecio Lima Verde, el Limoeiro do Norte. Niajn gratulojn.

Congressos de Esperanto em 1949

34-a Universala Kongreso de Esperanto

Em Bournemouth, Inglaterra, de 6 a 13 de Agosto. Já houve mais de mil adesões, de 26 países.

22-a Kongreso de S.A.T.

Em Paris, de 30 de Julho a 6 de Agosto.

12º Congresso Brasileiro de Esperanto

Em Belo Horizonte, de 21 a 28 de Setembro. Informações em outro lugar desta revista.

5º Congresso Argentino de Esperanto

Em Rosario, de 14 a 17 de Abril.

Kongreso de Flandra Ligo Esperantista

Em Gent, Bélgica, no Pentecoste.

Kongreso de Reĝa Belga Ligo Esperantista

Em Bruges, Bélgica, Pentecoste.

Hungara Esperanto-Kongreso

Em Szeged.

Germana Esperanto-Kongreso 1949

Em Gottingen, Pentecoste.

(Daŭrigo de paĝo 7)

verbo «provi» significa, não só «tentar (fazer alguma coisa)», como «ensaiar, experimentar». P. ex.: «provi arĝenton, provi oron, provi vinon», no sentido de «submetê-los a uma prática para estimar-lhes o valor». Há os provérbios: «fajro provas la oron, mizero la koron» e «al amiko nova ne fidu sen provo». Assim, pois, é legítimo dizer-se «submeti oron al provo», i. é, «submeter ouro a um ensaio». Tal experiência pode ser, tanto física, quanto química, mas, de qualquer modo, é *provo*. Como sinônimo de «experiência», o «ensaio» dos laboratórios poderia dizer-se também como *eksperimento*. «Reagente» (ou «reactivo»), em Química, diz-se *provilo*. Teríamos, então, p. ex.: «o ensaio de Marsh = la *provo* (ou la *eksperimento*) laŭ Marsh», ou, ainda, «la Marsh'a *provo* (ou *eksperimento*)».

P. C. N.

Nekrologo

Kun bedaŭro ni sciigis pri la morto, en Belo Horizonte, de du samideanoj: profesoro Cicero Pereira kaj inĝeniero José Dias Vieira. Ambaŭ estis lertaj kaj sindonaj esperantistoj, kiuj, ĉiam pretaj kunlabori por la divastigado de Esperanto, partoprenis ĉiujn lokajn movadojn, kunvenojn kaj esperantistajn festojn.

E. de Wahl

Edgard de Wahl mortis antaŭ kelkaj monatoj en Tallin, estona urbo, kiam li atingis aĝon de 81 jaroj. Pioniro de Esperanto, li estis unu el la fondintoj de la societo «Espero» (1892) en Petrograd, la unua esperantista societo en Rusujo. La kajero n-ro 1 de lia traduko «Princino Mary», rakonto de M. Lermontov, aperis en 1889.

Post la voĉdonado pri la ŝanĝoj en Esperanto, 1894, li forlasis la E-movadon kaj publikigis en 1922 la lingvon Occidental kaj la revuon Kosmoglott (laŭ Enciklopedio de Esperanto).

(Daŭrigo de paĝo 11)

alian kaj vivos frate en ĉiuj lokoj de la mondo, Zamenhof dediĉis sian tutan vivon al servado al la homaro.

La preparo kaj disvastigo de Esperanto, faritaj meze de tiom da suferoj, en maniero simila al la predikado de Kristanismo sub persekutoj dum la unua jarcento de nia erao, sanktigis la aferon de lingvo internacia kaj ĝin eternigis en la mondo.

La bela biografio finiĝas en la 14^a de Aprilo 1917^a, per la morto de la Majstro. Alian volumon oni povus skribi pri la gefiloj de Zamenhof, ĉefe pri Lidja, martirigita de la nazioj kun siaj gefratoj, ĉar ŝi estis tiel alte idealista kiel la patro.

Igobo.

BIBLIOGRAFIO

ESPERANTA KRESTOMATIO — Kompilita de H. A. de Hoog, Mr. A. J. Kalma, K. F. Kvuit kaj Frato Wigbertus Van Zon. Eldono de Nederlanda Centra Komitato Esperantista.

La kompilintoj faris verkon por esti uzata de la kandidatoj por la A norma elementa diplomo, anstataŭante la Fundamentan Krestomation.

La tekstoj estas bone elektitaj. Tiuj de la komenco estas facilaj kaj malgrandaj, kelkaj el Fundamenta Krestomatio. Poste, venas, inter aliaj, la unua kongresparolado (1905), la konata letero "Pri la deveno de Esperanto", kaj pecoj el "La Gimnazio", "Tri homoj en boato", "Dancu Marionetoj.", "Rigardante malantaŭen", "Romano de San Michele", "Fabiola", "La Faraono" kaj "La Parolado sur la monto", el la Evangelio de Sankta Mateo.

La kompilintoj ne hezitis fari ŝanĝojn en tekstoj de plej bonaj aŭtoroj (Zamenhof, Kabe, Cart).

ĈE LA SANKTAJ AKVOJ — De J. C. Heer. El la germana lingvo tradukis A. Bader, P. le Brun, J. Schmid. Eldonis Svisa Esperanto-Societo, Bern — 1947 (1.º parto), 1948 (2.º parto).

Bonega traduko de fama romano el la svislanda montegaro. Oni legas kun plezuro la priskribojn pri la naturaj belaĵoj kaj pri la vivo de la loĝantoj ĉe la altmontaj valoj svisaj.

WHO'S WHO — KIU ESTAS KIU inter nordamerikaj esperantistoj. Dua eldono — 1947-48. "Espero" — Route 5, Little Rock, Arkansas, U.S.A.

Libreto, kun la tuta teksto en Esperanto, enhavanta la nomojn, adresojn kaj precipajn sciigojn pri usonaj kaj kanadaj esperantistoj. Ĝia aŭtoro, kapitano F. A. Postnikov, lernis Esperanton, en Rusujo, en 1891.

LA PRAHISTORIA ARTO — Kaj LA BUDHISMO. Agostinho da Silva — El la portugala lingvo tradukis José de Freitas Martins — Portugala Eldona Rondo — Monte da Lapa, 49-I, Porto, Portugalujo. 1947.

Du eldonoj de la serio *Enkonduko en la Kulturon*, kiuj meritas legadon. La unua verketo enhavas multajn gravuraĵoj. La dua interese prezentas la vivon kaj doktrinon de Budao.

ORAJ KONSILOJ POR TROVI BONAN EDZ(IN)ON — Presejo de Ilkka, Vaasa, Finnlando. Prezo: 0,13 uson. dol. Verkinto: H. Bontemplano (Kyro, Finnlando). Broŝureto kun leĝindaj konsiloj, pri forto de amo, honesteco,

saneco fizika, psika kaj morala, bona karaktero kaj la fundamentoj de la dumviva feliĉo.

POVO SUKCESI — De Henry Thomas Hamblin — El la angla lingvo tradukis F. W. Hipsley (Seventeen, Abbots Road, Birmingham, Fourteen, Anglujo — Prezo 1 ŝilingo).

Oni konas jam S-ron Hamblin kiel la aŭtoro de la Klarigaj vortoj pri la Pensologio. En ĉi tiu libreto la aŭtoro pritraktas la sukceson. "Ĝi ne estas facile difinebla, ĉar la vorto ne havas la saman signifon al du homoj. Tamen, ekzistas unu larĝa difino, kiun oni povas apliki al ĉiuj: la sukceso signifas la plenumadon de io efektive farinda en la vivo".

JAVO — 1.º kaj 2.º partoj. Esperanto Film Grupo — Antwerpsestraat 45 — Bergen op Zoon (Nederlando). Tekstlibretoj de la filmstriaĵ serioj de la Projekcia Instru-Centro en Nijmegen — Ubbergen. Tradukitaj Esperanten de S-ro J. F. C. M. Dercks, fondinto de Esperanto Film Grupo.

La tekstoj estas en formo de parolado. La filmstriaĵ serioj estas ĉiaspecaj (popular-sciencaj, amuzaj, k.t.p.), uzeblaj en ĉiuj lumbildaj aparatoj, kaj prezentas senmovajn lumbildojn por ĉambra kaj salona prezentadoj.

DU AMOSENTAJ NOVELOJ: *Imenlago*, de Theodor Storm kaj *Maruška*, de la poetino Mela Escherich.

Nia samideano Alfred Bader tradukis el la germana lingvo tiujn du novelojn, antaŭ multaj jaroj. Ili estis publikigitaj en la internacia literatura gazeto "La Revuo", en 1907 kaj 1908.

Kun malmultaj korektoj en la teksto, faritaj de la tradukinto, nun Svisa Esperanto-Societo (Bern, 1947) ilin eldonis broŝure, kaj bone agis, ĉar oni ŝatos ĝian legadon.

SEP FRATOJ, de *Aleksis Kivi* — Esperanta traduka el la finna lingvo de Ilmari Ekström, Vilho Setälä K.A. 360 paĝoj. Eldono Vilho Setälä, Helsinki.

Sep fratoj estas klasika ĉefverko de la finna literaturo. Ĝi rakontas la vivon de 7 fratoj, kiuj perdis siajn gepatrojn, ĉe ilia kampara domo Jukola kaj ĉirkaŭaĵoj. Ĝi estas libro kiun oni devas legi malrapide, kaj tre interese la priskribo de iliaj ekskursoj kaj vivado iam sovaĝa en la arbaroj, ĉasante lupojn kaj aliajn bestojn.

Ĉe la fino de la libro troviĝas nombraj notoj, kun klarigoj necesaj por povi bone kompreni la priskribon.

Sep fratoj meritas distingiĝan lokon en ĉiuj bibliotekoj esperantistaj.

VIZITANTOJ

Nia sidejo plezure ricevis la vizitojn de la jenaj esperantistoj: F-ino Neusa Vieira Nepomuceno, el Fortaleza, ŝtato Ceará, F-ino Cleide Gurgel de Castro, el Rio de Janeiro, Pastro José Bonifácio Leite, el São Luiz, ŝtato Maranhão, Pastro Francisco da Rocha Guimarães, el São Leopoldo, ŝtato Rio Grande do Sul, S-ro Dragutin Wranka kaj lia edzino, el Jugoslavujo, D-ro Luiz de Azeredo Coutinho, el Belo Horizonte, ŝtato Minas Gerais, S-ro Luiz Pereira, el Valparaíba, ŝtato São Paulo, S-ro Tibor Sekelj kaj lia edzino S-ino Maria R. Sekelj, el Buenos Aires, Argentino, S-ro Ernst Andersson, el Goteborg, Svedujo, S-ro Onésimo Varela da Costa e Faria kaj lia edzino S-ino Nilva Faria, el Campo Grande, ŝtato Mato Grosso, S-ro Bernardino de Carvalho, el São Paulo, ŝtato São Paulo, F-ino Zilah Mazzoni, el Itajubá, ŝtato Minas Gerais, Pastro José Nogueira Machado, el São Leopoldo, ŝtato Rio Grande do Sul, S-ro Egon Schaden, el São Paulo, ŝtato São Paulo.

Por la nova jaro

Brazila Ligo Esperantista danke ricevis kaj sincere recipokas la bondezirojn por feliĉa Novjaro senditajn de Tabajara Esperanto-Klubo, Esperanta Asocio de Rio Grande do Norte, Esperanto-Rondeto de Torquato Severo, Esperanto Grupo de Bahia, Esperantista Societo de Porto Alegre, Esperanto-Klubo ĉe Kristana Asocio de Junuloj, Grupo Esperantista "Francisco Valdomiro Lorenz", F-ino Lacyr Schettino, S-ro Paulo de Oliveira Ludka, S-ino Luiza Celeste de Souza Leão, S-ro Amaro Pinangé Soares, S-ro Roberto das Neves, S-ro kaj S-ino Vitor Miniero, S-ro Sebastião Augusto, S-ro Jozefo Joels, S-ro kaj S-ino George Alan Connor.

ALVOKO

Al la infanlernantoj de la tuta mondo. -La lernejoj de Urugvajo volas havi korespondon kaj interŝanĝon de lerneaj gazetoj kun vi, dezirante trovi multajn amikojn, havantaj la samajn celojn, en ĉiuj landoj.

Adreso: "Compañeros", calle Canelones 1122 — Montevideo.

Por ekspozicio dum la Germana Esperanto-Kongreso 1949, (4-8 Junio), Germana Esperanto-Asocio petas ĉiujn samideanojn sendi, ĉiaspecan materialon. Via helpo gravas por ni. Sendu al Heini Kohne, (20) Gottingen, Egelsberg 14, Germanujo.

Atestoj pri lernado

Ricevis la "Ateston pri lernado" la jenaj esperantistoj: S-roj Vittorio Bergo, Salim Saléh, José Francisco Márcilio Filho, Isaltino da Silveira Filho, Anderson Mega, Geraldo de Souza Pinto, Orville Derby A. Dutra, Jorge Firmino de Sant'Ana, Vitor Bastos, Roberto Martins Viana, Aser d'Avila Ramos, Milton Luiz Gerheim, Enoch Galvão Tinoco, Fábio Dutra, Eduardo Rippert, Maurício da Silva Leal, Edmundo Villani Côte, F-inoj Dina Saléh, Rosinha Saléh kaj Clothilde Schonberger, el *Juiz de Fora, ŝtato Minas Gerais*, pere de *Centro Esperantista Granberyense*; S-roj Oswaldo Rodrigues, Glauro Guerra de Oliveira, Arlindo Baptista Peixoto, Alfeu Couto, Hilso de Sousa, José de Sousa Rosa, Paulo Lopes Rodrigues, Plácido Estévez Gonzáles, António Pereira Machado, João Guedes Alcoforado, F-inoj Cleudy Guerra de Oliveira, Ives Guerra de Oliveira, Celeste Valente Lopes, el *Rio de Janeiro* (lernintoj en *Brazila Spiritismo Federacio*) pere de *Brazila Klubo Esperanto*; S-roj Luiz Carlos de Almeida e Souza, David Magalhães, Ivo Candeias, José Augusto Candeias, F-inoj Palmyra Teixeira, Sylvia Aragão, Maria Martha de Souza Renha, el *Rio de Janeiro*, pere de *Brazila Klubo Esperanto*; F-inoj Mires Braga Meireles, Florentina Santiago Ferreira, Maria Raimunda Silva, Antônia Amélia Silva, Consuelo Serra, S-ro Benigno Erastóstenes Santana de Oliveira, el *São Luiz, ŝtato Maranhão*, pere de *Sankta Ludoviko Esperanta Klubo*; S-roj Ivan Madeira Coelho, Karlheinz Weichert, Carlos de Moraes Castanheira, S-inoj Angela de Beauclair Moraes, Hilda Wanderley Cantanhede, Cecília Affonso Noya Pereira, F-ino Maria de Lourdes Gomes, el *Niterói, ŝtato Rio de Janeiro*, pere de *Clube Esperantista de Niterói*; Pastro José Nogueira Machado, el *São Leopoldo, ŝtato Rio Grande do Sul*, pere de *Brazila Ligo Esperantista*.

Ricevis ankaŭ la "Ateston pri lernado" post ekzameno farita per korespondado la jenaj esperantistoj: S-ro Helmut Gunther, el *Buenos Aires, Argentino*, kaj S-ino Ermelita Judith Gripp Lamblet, el *Amparo de Nova Friburgo, ŝtato Rio de Janeiro*.

CURSO DE ESPERANTO

por A. COUTO FERNANDES

e H. MOTA MENDES

4.ª edição refundida

Gramática — Exercícios — Leituras

CR\$ 12,00 O EXEMPLAR

Desconto para os grupos que encomendarem 10 ou mais exemplares, 20%

EMBLEMAS DE ESPERANTO

(com alfinete)

Cr\$ 8,00

Desconto para os grupos que encomendarem a partir de 10 -- 10%; a partir de 20 -- 20%.